

Marc Siepman (46) leeft al sinds 2012 met zijn vrouw Caroline en zoon Timo op basis van wederkerigheid: hij geeft wat hij kan en neemt wat hij krijgt. Leven van wat je gegund wordt, zonder baan en termijnbetalingen. Dat lucht op en leidt tot inzicht en groei, en tot harmonie met de natuur. In iedere Onkruid neemt Marc je even mee naar zijn wereld. Zie ook marcsiepman.nl.

De bomen en de beek

Het lijkt een paradox: hoe meer je geeft, hoe rijker je bent. Toch heb ik in de afgelopen jaren ervaren dat dit echt zo is. En ik heb geleerd waarom dit zo is. Door te kijken naar de werking van ecosystemen kunnen wij mensen een wijze les leren: het leven op Aarde werkt niet met transacties, maar met complexe interacties. Alles draait om relaties.

Volwassen bomen kunnen duizenden liters water per dag verdampen tijdens fotosynthese. Anders kunnen ze geen voedingsstoffen naar boven transporteren en energie van de zon vastleggen. Die energie delen ze met schimmels die op hun beurt de bomen helpen om onder andere aan water te komen. De schimmels produceren paddenstoelen waar miljoenen sporen uit komen. Die sporen zorgen er hoog in de atmosfeer voor dat de waterdamp, die de bomen hebben geproduceerd, kan condenseren zodat het gaat regenen. De regen komt deels in de bodem terecht waar deze wordt vastgehouden door het organisch materiaal dat de bomen ook hebben geproduceerd. Het water wordt door onder andere schimmels gezuiverd en komt langzaam maar zeker vrij uit de bodem. Zo ontstaan kraakheldere beekjes die zomer en winter klateren. Het water verdampt minder snel uit de beek dankzij de schaduw van de bomen, maar de bomen drinken wel water uit de beek dat ze voor het grootste gedeelte verdampen, waardoor het koel blijft in het bos. En zo begint het weer van voor af aan.

Stel je voor dat een boom pas schaduw, zuurstof en energie zou geven als hij zijn plekje in het bos had verdiend – door de hele dag op kantoor te zitten en een uur in de file te staan, bijvoorbeeld. Dat klinkt misschien absurd, maar waarom zou dat voor mensen niet minstens even absurd zijn? Wij zijn ook natuur, wij

hebben ook gaven die de wereld hard nodig heeft. Een ecosysteem kan niet functioneren zonder deze relaties, en die ontstaan door onvoorwaardelijk geven en ontvangen. In een menselijke economie zou het ook om relaties moeten draaien. Een schimmel kan niet wat een boom kan en andersom. Wat jij kan, kan ik misschien niet – en andersom.

In een wereld waarin iedereen zijn gaven onvoorwaardelijk zou geven, zouden wonderen alledaags worden. En in plaats van die vermaledijde schaarste, zou iedereen in overvloed leven. In plaats van je leven uit te stellen tot na je pensioen, kun je in het nu leven.

Marc Siepman